

М. Г. Шульський, д-р. екон. наук, професор
Львівський національний університет
ветеринарної медицини біотехнологій
імені С. З. Гжицького

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОСОБИСТИХ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ ЛЬВІВЩИНИ

Найбільш стійкими господарськими структурами в період проведення реформ виявились особисті селянські господарства, які у цих складних умовах збільшили обсяги виробництва продукції. Фактично завдяки їхній діяльності вдалось зберегти сільськогосподарське виробництво від занепаду. Саме такий стан розвитку аграрного виробництва вимагає дослідження особливостей функціонування господарств населення. У цьому полягає суть реформуючих процесів. Особливо це має актуальне значення для розвитку АПК у Західному регіоні, де ці господарські структури відіграють у сьогоденнішніх умовах провідну роль в аграрному виробництві.

Дослідження діяльності особистих селянських господарств присвячені праці відомих науковців: В. В. Юрчишина, О. М. Онищенко, Н. І. Михайлової, М. Г. Лобаса, В. К. Збарського, П. С. Березівського, Я. П. Березівського та інших [1—3]. Названі автори в основному концентрували увагу на загальних тенденціях розвитку господарств населення і в меншій мірі на регіональних особливостях їх функціонування. За цих обставин виникає об'єктивна необхідність дослідження діяльності цих формувань на рівні районів, областей і окремих регіонів.

Значна кількість наукових публікацій вітчизняних вчених щодо функціонування особистих селянських господарств обумовлюється їх роллю і значенням у розвитку аграрного виробництва. Найбільш повно це відображається у показниках валового виробництва продукції. Так, зокрема, виробництво продукції сільськогосподарства формуваннями Львівщини за 2000—2007 рр. має тенденцію до збільшення (за винятком продукції тваринництва). При цьому понад 80 % її виробництва зосереджено в особистих селянських господарствах. Проте по показниках виробництва продукції в розрахунку на 100 га сільськогосподарських угідь, протягом досліджуваного періоду спостерігається чітка тенденція до зменшення виробництва продукції особистими селянськими господарствами. При цьому ці зміни досить відчутні — у 2007 р. виробництво продукції як у загальному, так і галузевому обчисленні становило в межах 55,2—61,7 % рівня 2000 р.

Щодо розвитку особистих господарств населення слід також звернути на особливості їх формування. Це зокрема — наявність незначних площ земельних угідь, незначні затрати ручної праці, труднощі в організації обліку їх діяльності тощо.

Підсумовуючи вищесказане, можна констатувати, що живучість і феномен ведення особистих селянських господарств за будь — яких умов (передбачуваних і не прогнозованих) ще не до кінця вивчені вітчизняними науковцями. А їх суть, роль і значення не належним чином оцінено управлінськими державними структурами різних ієрархічних рівнів керівництва.

Список використаних джерел

1. *Березівський П. С., Березівський Я. П.* Особисті селянські господарства як організаційна форма господарювання / Аграрна політика в умовах ринкової трансформації економіки агропромислового комплексу: Колективна монографія / За заг. ред. П.С. Березівського. — Львів: Львівський держ. аграр. ун-т, 2005. — С. 143—153.

2. *Збарський В. К.* Особисті господарства населення в становленні малих форм господарювання / Економіка АПК, — 2004. — № 1. — С. 48—53.

3. Сільське господарство Львівщини у 2007 році / Статистичний збірник. — Львів, 2008. — 175 с.

Р. П. Юзва, аспірант
Тернопільський національний
економічний університет

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Для забезпечення ефективного управління підприємством необхідна система формування інформації, яка б оперативно реагуючи на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища, враховуючи технічні і технологічні особливості виробничих процесів, наявні внутрішньовиробничі відносини, ресурси та фінансові можливості, задовольняла потреби всіх рівнів менеджменту своєчасною, повною, корисною та точною інформацією. Формування та надання такої інформації є основним завданням управлінського обліку.